

Biçim Bilgisi (Çekim Ekleri ve Sözcüğün Yapısı)

1. Çekim ekleri, sözcüğe yeni bir anlam kazandırmaz. Ancak sözcüğün diğer sözcüklerle bağ kurmasını ve cümlede farklı görevler almasını sağlar. Yapım ekleri ise sözcüğe yeni bir anlam kazandırır.

Buna göre aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi hem yapım hem de çekim eki almıştır?

- A) Zürafaların deri desenleri birbirinden farklıdır.
B) Birçok hayvan türünün parmak izi yoktur.
C) Zebraların çizgileri onların nüfus cüzdanıdır.
D) Ağaçlar yeryüzünün en eski canlılarındandır.

2. İyelik ekleri, bir varlığın kime ya da neye ait olduğunu bildiren eklerdir.

Buna göre aşağıdaki altı çizili sözcüklerin hangisinde iyelik eki yoktur?

- A) Sesi duyunca herkes balkona koştu.
B) Eviniz hayırlı olsun, güle güle oturun.
C) Biraz önce masanın üstündeydi saatin.
D) Çalışmak istersen benim bilgisayarım müsait.

3. Şakaklarıma kar mı yağdı ne var?
Benim mi Allah'ım bu çizgili yüz?
Ya gözler altındaki mor halkalar?
Neden böyle düşman görürsünüz
Yıllar yılı dost bildiğim aynalar?

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Birden fazla basit sözcük vardır.
B) Soru eki kullanılmıştır.
C) İyelik eki almış sözcükler vardır.
D) "Aynalar" sözcüğü hem yapım hem çekim eki almıştır.

4. Birden fazla sözcüğün, yeni bir kavramı, nesneyi, durumu karşılamak için bir araya gelip kaynaşmasıyla oluşan sözcüklere birleşik sözcük denir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerden hangisinde birleşik sözcük yoktur?

- A) Masmavi denizi hayranlıkla izledik.
B) Oturma odasında iki tane çekyat vardı.
C) Aşağı mahalledeki gecekonduları dün yıkmışlar.
D) Akdeniz'de kavurucu sıcaklar başladı.

5. Yanımızdan geçiyor ağır ağır kervanlar
Bir derebeyi gibi kurulmuş eski hanlar

I
Biz bu sonsuz yollarda varıyoruz gitgide
II
İki dağ ortasında boğulan bir geçide
III

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerin yapısı aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Basit	Birleşik	Türemiş
B)	Türemiş	Basit	Birleşik
C)	Birleşik	Basit	Türemiş
D)	Birleşik	Türemiş	Basit

6. Sen, müsait vakti gelince rüzgârın,

I
Sonsuzluğa doğru kalkacak, sihirli
II
Bir gemi gibisin, göklerde demirli,
III
Ve ben, rıhtımında bekleyen bir yolcu
IV

Bu dörtlükte numaralanmış sözcüklerden hangileri hâl eki almıştır?

- A) I ve II. B) I ve IV.
C) II ve III. D) III ve IV.

Biçim Bilgisi (Çekim Ekleri ve Sözcüğün Yapısı)

7. Kim bilir şimdi nerdesin?

I

Senindir yine akşamlar;

II

Merdivende ayak sesin

III

Rıhtım taşında gölgen var.

IV

Bu dörtlükte numaralanmış sözcüklerden hangisi bir varlığın kime ya da neye ait olduğunu bildiren bir ek almıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

8. Türkülerde tüter dağ dağ, yayla yayla

I

Köyümüz, köylümüz, memleketimiz.

II

Ah bu türküler,

Köy türküleri

Dilimizin tuzu biberi

Memleketin hâlini onlardan sor

III

Kitaplarda değil, türkülerde ara Yemen'i

Öleni, kalanı, gidip gelmeyi...

Ben türkülerden aldım haberi.

IV

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. sözcükte çoğul eki ve hâl eki kullanılmıştır.
B) II. sözcük, yapıca türemiştir.
C) III. sözcük, ilgi eki almıştır.
D) IV. sözcükte iyelik eki vardır.

9. Yapım eki alan sözcüklere türemiş sözcük denir.

Buna göre aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi türemiş sözcüktür?

- A) Çok eskimiş bu eşyalar, artık yenilerini alalım.
B) Yarışma için gönüllü olanlar ayağa kalktı.
C) Törende okunan şiir herkesi duygulandırdı.
D) Bu programda farklı yörelerin yemekleri tanıtılıyor.

10. Bir çocuğun yetişkin bir insan olarak toplumun saygıdeğer

I

II

bir üyesi olması her toplumda önemsenmiştir. İlkel toplumlarda yetişkinliğe geçiş, çeşitli gelenek ve

III

IV

göreneklele belirlenmiştir.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi yapıca diğerlerinden farklıdır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

11. İstanbul'un parkları var uçsuz bucaksız

I

Çamlar, at kestaneleri, asırlık çınarlar

II

Bir renk senfonisi hâlinde yayılır kalbe

III

Bu şehrin parklarında eşsiz sonbahar

IV

Bu dörtlükteki numaralanmış sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. sözcüğün kökü isimdir.
B) II. sözcük gövde durumundadır.
C) III. sözcük hâl eki almıştır.
D) IV. sözcük yapıca türemiştir.

12. Aşağıda isim köklü ve fiil köklü sözcükler sınıflandırılırken bir yanlışlık yapılmıştır.

<u>İsim Köklü Sözcükler</u>	<u>Fiil Köklü Sözcükler</u>
şekerlik	sevgi
işçi	tuzlu
susuz	yapıcı
yakıt	bilgin

Buna göre hangi sözcükler yer değiştirirse bu yanlışlık giderilmiş olur?

- A) bilgin - şekerlik B) yakıt - tuzlu
C) susuz - sevgi D) işçi - yapıcı

